

Vlada u Bukureštu pripremila je plan za deregulaciju tržišta električne energije koji će biti predstavljen Evropskoj komisiji. Proces deregulacije će, u etapama, trajati do sredine 2021. godine.

Regulisane cene električne energije za krajnje potrošače, koje postavlja ANRE, zadržaće se samo do 30. juna 2021. godine, umesto do kraja februara 2022. godine, kako predviđa važeće zakonodavstvo, odnosno Uredba 114 i Uredba 19/2019. to znači da će snabdevači u poslednjoj instanci (Enel, Električna, ČEZ i E.On) nuditi regulisane cene za snabdevanje domaćinstava samo do 30. juna 2021. godine.

Međutim, i u ovom segmentu će doći do izvesnih promena tokom prelaznog perioda.

Naime, postojeći sistem u kome proizvođači imaju obavezu da isporuče snabdevačima u poslednjoj instanci električnu energiju potrebnu za pokrivanje potrošnje domaćinstava po regulisanim tarifama, primenjivaće se samo do 30. decembra 2019. godine. Prema važećoj regulativi, odnosno Uredbi 114, trajanje ove obaveze je bilo predviđeno do kraja februara 2022. godine.

Šta će se dogoditi posle 1. januara 2020. godine? Na osnovu predviđenog plana, dva velika državna proizvođača, Hidroelektrična i Nuklearna, isporučiće manje količine električne energije od procenjene potrošnje domaćinstava, po regulisanim cenama, a ostatak električne energije će prodavati na berzi, na platformama OPCOM. Petrom, koji trenutno isporučuje električnu energiju za domaćinstva po regulisanoj ceni, više nije uključen u šemu, tako da će sva električna energija koju proizvodi biti prodana na slobodnom tržištu.

U Uredbi se navodi:

„Obaveze proizvođača

Proizvođači, u principu, imaju sledeće obaveze:

Da isporuče snabdevačima u poslednjoj instanci, u periodu od 1. marta 2019. do 31. decembra 2019. godine, električnu energiju potrebnu za obezbeđivanje potrošnje domaćinstava za koju se primenjuju regulisane tarife, u skladu sa propisima koje je postavio ANRE;

Proizvođači koji poseduju/upravljaju komercijalnim nuklearnim i/ili hidro jedinicama/grupama imaju obavezu da isporuče snabdevačima u poslednjoj instanci:

- za period isporuke 1. 1. 2020 - 30. 6. 2020. godine, 60% potrošnje domaćinstava u regulisanom režimu;
- za period isporuke 1. 7. 2020 - 31. 12. 2020. godine, 40% potrošnje domaćinstava u regulisanom režimu;
- za period isporuke 1. 1. 2021 - 30. 6. 2021. godine, 20% potrošnje domaćinstava u regulisanom režimu;

proporcionalno prognoziranoj proizvodnji za svaki period isporuke, u skladu sa propisima ANRE.“

Ostatak električne energije mora se prodati na platformama OPCOM.

Dodatni član precizira da do 2021. godine ANRE ne može tražiti više od 40% prognozirane proizvodnje Hidroelektrike i Nuklearne elektrike za pokrivanje potrošnje stanovništva po regulisanim cenama.

U Uredbi se navodi da proizvođači imaju obavezu da javno i na nediskriminatorni način ponude na konkurentnom tržištu svu preostalu električnu energiju koja je dostupna nakon ispunjavanja obaveze iz prethodnog člana.

Četiri velike grupe za distribuciju i snabdevanje, Enel, Elektrika, ČEZ i E.On, dobiće dobre i loše vesti: zagarantovan je brži povrat ranijih troškova koji nisu bili priznati (putem računa potrošača), ali se smanjuje regulisana stopa prinosa (RRR).

„Razlike u troškovima snabdevača za nabavke tokom 2018. i 2019. godine, koje se ne mogu nadoknaditi putem primenjenih cena, biće nadoknadjene do 30.6.2021. godine, u skladu sa propisima ANRE“, navodi se u novoj odredbi. Postojeća regulativa predviđa nešto sporiji povrat troškova, do kraja februara 2022. godine.

S druge strane, ukida se odredba koja se odnosi na povećanu stopu RRR-a.

Za obračunavanje tarifa za prenos i distribuciju električne energije, tokom regulatornog perioda 2019 - 2024. godina, stopa prinosa investiranog kapitala, koja iznosi 6,9%, ukida se od 1. januara 2020. godine i RRR se vraća na nivo od 5,6% godišnje za postojeću aktivu i 6,6% za novu aktivu.

Izvor: e-nergia.ro